SÜLYSÁP

TELEPULÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

2017

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS 2
2. A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA 6
2.1. Sülysáp elhelyezkedése, kialakulása 6
2.2. Településszerkezet 9
2.3. Településkép 10
3. ÖRÖKSÉGÜNK ÉRTÉKVIZSGÁLAT 12
4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK SÜLYSÁPON 22
4.1. Történeti településrész 23
4.2. Átalakuló-nőtt településrész 27
4.3. Beépítésre nem szánt terület - Tanyák és kertgazdasági területek 30
4.4. Beépítésre nem szánt terület - mezőgazdasági és erdő területek 32
5. A TELEPÜLÉSKÉP MINŐSÉGI FORMÁLÁSÁRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK 34
6. JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA 60
7. JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA: 63
8. IMPRESSZIUM 64

1. BEVEZETÉS

Az élhető és fenntartható környezet kialakítása érdekében, a településünk célként tűzi ki, hogy az épített környezet és a közterületek rendeltetésüktől függetlenül egymást, kiegészítő és figyelembe vevő harmonikus környezetet alakítson ki.

A kézikönyv a fenti célkitűzés eszköze, mely meghatározza a település településképi jellemzőit, a településképi szempontból egymástól jól elkülönülő településrészeket arculati jellemzőikkel és értékeikkel, a településkép minőségi formálására vonatkozó javaslatokat, valamint a településképhez illeszkedő építészeti elemeket, beépítési vázlatokat, egyúttal irányt mutat az építtetőknek.

A kézikönyv feltárja az épített környezet értékeit és jellemző építészeti elemeit, mely segítséget nyújt az építtetőknek a településképhez illeszkedő építészeti megoldások kiválasztásához.

Egy ház kapcsolatban van környezetével, szomszédaival, a településsel, ezért az illeszkedés fontos szerepet játszik a településkép megítélésében, ahol a művi és természeti környezet egymást kiegészítik.

Pinnyey Lajos - volt főjegyző

A kézikönyv tartalma kötelezettségmentes ajánlás, melynek célja a tervezői szabadság biztosítása mellett a települési karakter megismertetése és építészeti lehetőségek feltárása.

A kézikönyv évente történő áttekintése, kiegészítése lehetőséget teremt a településen keletkező újabb értékek megismertetésére, vagyis folyamatosan tovább íródik, fejlődik.

2. A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA
(általános településkép, településkarakter)

2.1. Sülysáp elhelyezkedése, kialakulása

Sülysáp Város a Gödöllői dombság nyúlványának végén, az Alföld peremén, az Alsó-Tápió völgyében, a 31. számú út, illetve a Budapest – Nagykáta – Szolnok vasútvonal mellett fekszik, Budapesttől 17 km-re. Ezen földrajzi fekvésből adódó *táji változatosság*, illetve ennek természetes állapotára visszautaló *reliktumai*, a térség legfőbb természeti értékei.

Védett terület ugyan Sülysáp igazgatási területén nem található, de északnyugatról *határos* vele a Gödöllői Tájvédelmi Körzet (Pécel, Pusztalocsodi területe és az Isaszegi erdők). A térség másik országos védettségű terület-együttese, a Tápió – Hajta TK határa a Felső-Tápió mentén mintegy 3 km-re húzódik a település délkeleti határától.

Sülysáp szép földrajzi fekvésű környezetben van, szelíd dombok, jó termőföldek, halastavak, az Alsó-Tápió és a Felső – Tápió völgye teszik érdekessé és széppé.

Sülysáp története ötvözi az eredetileg két különálló falu – Tápiósüly és Tápiósáp – történetét.
A 13. században említik írásos források a mai Sülysáp korai elődjeinek nevét: három kisebb falu alakult ki egymástól nem messze: (Tápió) Sáp, (Tápió) Süly és Oszlár az egykoron virágzó patakparti település nyomai a múlt század elején még látszottak, de ma már semmilyen műemlék nem található.

Békés fejlődés csak az 1711-es szatmári béke után következhetett: az 1728-as összeírás jelenti lakottnak ismét a két falut, s megjelenik az első földesúri kúria.
Az újratelepülés az 1750-es évekig tartott. Nagy szlovák kisebbségről települt a faluba (főleg Sápra), s ugyancsak jelentős zsidó közösségről is van tudomásunk, amiről a ma is megtalálható zsidó temető, valamint a múlt században átépített, majd lebontott zsinagóga maradványai tanúskodnak.
Tápiósáp 1700-as évekbeli virágzását az akkoriban épült temérdek műemlék bizonyítja: a Sőtérek kastélya, a Grassalkovich-ok vadászlaka, a Hevesy-kastély, szobrok, Kálvária-kápolna.

Az 1763-85 között készült első katonai felvételen láthatók a két település Süly és Sáp kialakuló épületeinek nyomai, melyeket a térkép a mai 31.sz út és Dózsa György út mentén szalagtelkes, halmazos jellegű, utcás falvakként alakultak ki.

Sáp és Süly környékén nem jöttek létre tanyák nagy számban, a törpebirtokosok száma igen megnövekedett. Az önálló parasztbirtokok létrejötte az 1850-es, 1860-as évekre tehető. Jellemzően fertályos (12 hold) és félfertályos földek voltak megművelve. 1910-ben nagybirtokról csupán Tápiósápon tudunk.

Az iparban féloldalas fejlődés alakult ki több történelmi tényező miatt. Míg Süly egy fontos kereskedelmi út mentén fekszik, addig Sáp zártabb, távolabb esik ettől az úttól. Ezt a féloldalas fejlődést tovább erősítette az 1882-ben átadott Kőbánya-Szolnok vasútvonal is, hiszen elsősorban Sülynek jelentett előnyt. A vasút ösztönzően hatott Tápiósüly iparára. 2 malomról tudunk a községben, 1910 után már bank is található a faluban, s említésre méltó az állomás mellett épült szálloda és vendéglő, melynek épülete ma is megtalálható.

A két falu először 1950-ben egyesült Sülysáp néven, de a fennálló lakossági feszültség miatt négy évvel később szétvált, s 1970-ben egyesítették végérvényesen a két települést. (A közös közművek megépítése miatt mára teljesen egybeolvadt az egykori két különálló falu.)

2.2. Településszerkezet

Tápiósüly és Tápiósáp településtípusa a XIV-XVII. századi források alapján szalagtelkes, utcás falu volt, halmazos jelleggel. Tápiósülyön két sor ház és egy halmos falurész azonosítható, mely a XVII. századig bizonyítható is. Az 1808-as földkönyv szerint minden tápiósülyi jobbágynak volt szérűskertje, melyet a XIX. század első felében a házhellyel összevonták. Az újratelepülő lakosok a szérűskertet élő sövénnyel választották el a házhely telkétől. Itt tartották a takarmányt, itt helyezték el a gabonatárolót, és itt végezték a gabona cséplését is.

A Tápió patak valamint a domborzati adottságok következtében rendkívül szabdalt belterület nagysága 557,5 ha. Az 1960-as években a Szőlősnyaralót belterületté nyilvánították, mely komoly fejlődésnek indult. Ez a településrész a város legújabb része, amit a szabályos telekosztása és épületállománya is igazol.

A település beépített területe változatosnak mondható abban az értelemben, hogy mind szerkezetét, mind területfelhasználását tekintve jól érzékelhető, hogy Sülysáp két település összenövéséből, egyesítéséből alakult ki.

A hajdan önálló településekre utaló egyes településrészek mindegyikének szerkezetében ugyanis jól meghatározható az egykori településközponti terület, melyek ma már, mint települési alközpontok működnek. E településrészek mindegyikén megtalálhatóak azok a területek, területrészek, ahol egyrészt a kereskedelmi, vendéglátó-ipari, szolgáltató funkciók, másrészt pedig az egyes településrészek alapfokú ellátását biztosító intézmények, közintézmények (kulturális, oktatási, egészségügyi, egyházi, stb.) tömörülnek.

Ugyanígy minden településrészen jól elkülöníthető a történelmileg kialakult, organikus (nem tervezett) falumag, szabálytalan alakú és változatos méretű, oldalhatáron álló, fésűs beépítésű telekszerkezetével, és szabálytalan vonalvezetésű utcahálózatával, valamint az újkori, tervezett településrész a szabályos telek- és utcaszerkezettel, jellegzetesen szabadon álló beépítési móddal.

2.3. Településkép

A város településképének fő meghatározója fekvésének dombvidéki jellege, valamint az, hogy a Tápió-patak mentén fekvő településről van szó.

A meglévő épületállomány karaktere bizonyítja a város még nyomokban megőrzött régi karakterét, de a számos átépítések és újjáépítések történtek. A településen rendezetlen, lepusztult vagy alulhasznosított épületek is jelen vannak. Az épületek között fellelhető védendő épületek a XIX. Századból és a XX. Század elejéről maradtak fenn.

A településkép és utcakép arculata egyes településrészeken rövidebb útszakaszon láthatók még egységesnek mondható részletek, azonban jellemzően átépített és újjáépített a hagyományostól eltérő épületek láthatók, valamint rendezetlenebb beépítés és telekrendszer.

A településkép összességében szép fekvésű területen, de némileg elhanyagolt állapotban van, mely elsősorban az utak minőségének, megfelelő szélességének és a kábeltartó oszlopok sűrűségének, valamint a beépítési módok változékonyságának következménye.

Fontos tehát a korai építészeti, településképi értékeinek, valamint az utcakép védelemre érdemes területeinek védelme, tájképbe való illeszkedése, ezáltal fokozottan javítható a település összképe. A belterületre ható értéknövelő adottság, a település táji környezete, melyek környezetkímélő fejlesztése további felértékelődést jelenthet és elősegítheti a település sziluettjének vonzóvá tételét.

3. ÖRÖKSÉGÜNK ÉRTÉKVIZSGÁLAT

(a településképi szempontból meghatározó építészeti, műemléki, táji és természeti értékek, településképi jellemzők)

A környezeti, a kulturális és a közösségi értékek megőrzése, ápolása és védelme, a lakosság identitástudatának alakítása, önismeretének gazdagítása fontos feladat és cél. Sülysáp élénk civil élete és őrzött hagyományok kedvezőek a helyi identitástudat erősítésében.

Ehhez tartozik, hogy Sülysáp településfejlesztését és arculati alakulását meghatározó legfontosabb tényező a falusias jelleg megőrzése, az emberléptékű nyugalmas lakókörnyezet megtartása. Emellett településünk támogatja a településképbe illeszkedő, rendelkezésre álló fejlesztési területek telekkínálatának kertvárosi jellegű beépítések bővítési lehetőségét és a kisvárosi jellegű beépítések megjelenését is az erre a célra kijelölt területeken.

Az építtetők figyelemfelhívása a történeti hagyományok megőrzésére és az igényes építészeti kialakításra fontos feladat.

A fejlesztéseknél fontos az új létesítmények megfelelő építészeti eszközökkel való környezetbe illesztése, (mérsékelt tömegalakítással, hagyományos arányrendszer-kialakítással, anyaghasználattal, stb.).

Az alábbiakban bemutatjuk Sülysáp azon kiemelkedő épületeit és művi értékeit, amelyek sajátos értéküknél fogva már hosszabb ideje Sülysáp identitását erősítik. Sülysáp egyes részeire vonatkozó építészeti előírások szem előtt tartásával elérhető, hogy az új építésű házak ne idegenként, hanem ismerősként jelenjenek meg a többi ház között, így segítsék Sülysáp karakterének őrzését, és tovább formálják azt. A legutóbbi időkben épült sikeres példák illusztrálják, milyen megoldások segíthetik az előbbiekben megfogalmazott vágy megvalósulását.

A részben manzárd tetős, egyemeletes, 1770 körül emelt épület. Az igényes késő barokk együttes a Grassalkovich család vadászkastélya volt.
A belső boltozatos szobáiban a XIX. század elejére tehető díszítőfestést tártak fel a közelmúltban.
A külső, belső felújítást befejezték, kiváló állapotba került a kastély.
A kastély egy vállalkozás tulajdonában van, irodaként hasznosítják.

Grassalkovich-vadászlak (kastély)
műemlék (hrsz705/1, 706)

Sőtér kastély (hrsz:936)
műemlék

A késő barokk kastélyt a 18. század közepén a Sőtér család építtette. A kastély egyemeletes, késő barokk stílusban épült, szabadon álló építmény, melyet az évek során folyamatosan bővítettek. A kastélyépület 1945 előtt a katolikus egyház tulajdona volt, az irgalmasrendi apácák zárdájaként és óvodaként működött. A II. világháború után, 1996-ig általános iskolai oktatás folyt benne. Az épület jelenleg üres, felújításra vár.

A kanyargós Dózsa György úton található az egykori, mára jelentősen átalakított Hevesy-kúria. Nevét építtetőjéről, a Nobel-díjas kémikus, Hevesy Györgyről kapta. Az épület 1840 körül épült, klasszicista és romantikus stílusban. Hatalmas és botanikai különlegességeket is tartalmazó kertje volt. Mára csak az egyik szárnya látható, mivel az épület másik részét lebontották, iskola épült a helyén. Díszes nagykapuja felújítva ma is megtekinthető. Az épület falán van elhelyezve Hevesy György Nobel-díjas kémikus emléktáblája.

Hevesy kastély díszkapuja (helyi védett)

Nepomuki Szent János szobor (hrsz:1081) műemlék

A barokk szobrok (Dózsa György u. 3/A, 149.) a XVIII. század második feléből származnak. A sápi településrészen állnak. A 3/A számú ház kertjében található alkotás érdekessége a talapzaton található „fekvő Szent Rozália”-szobor.

Sápi Szent István római katolikus templom műemlék (hrsz:944)

Sőtér Gábor 1720 körül fából, 1748-ban kőből építtetett kápolnát, amit 1759-ben templommá bővítettek ki Szent István király tiszteletére. Barokk stílusú, boltozatos belsejében igényes oltárokat, barokk szószéket, keresztelő kutat, sekrestyeszekrényt, padokat láthatunk. A főoltáron az ismeretlen szerzőtől származó 18. századi oltárkép: Szent István felajánlja a koronát Szűz Máriának.

Sülyi Kisboldogasszony római katolikus templom műemlék (hrsz:4266)

A Kisboldogasszony tiszteletére szentelt római katolikus templom 1498-ban épült, a Tápió mente egyetlen gótikus műemléke. Bizonyos forrásokból arra lehet következtetni, hogy már az Árpád-korban is állt a helyén templom. A török hódoltság alatt erősen megrongálódott, a 18–19. század folyamán is több ízben bővítették a gótikus eredetű hajót és szentélyt. Síkmennyezetes belsejének korábbi berendezéséből a főoltár – melyet barokk szobrok díszítenek – és a tabernákulum látható. Oltárképe a 19. század közepéről való, Szűz Mária születését ábrázolja.

Öregek napközi otthona Vasút u. 24/a (hrsz. 1399/2) (helyi védett épület)

Helytörténeti múzeum, óvoda (helyi védett épület) Dózsa Gy. utca 105. (hrsz. 939)

Malom utcai Általános Iskola (helyi védett épület)

Lakóház: Szőlő u. 71. hrsz. 4177/2 (helyi védett épület)

Lakóház Szőlő u. 35.4195/1 hrsz- (helyi védett épület)

Természeti értékek

Sülysáp domborzatilag változatos, patakvölgyekkel és eróziós völgyekkel tagolt, kedvező táji, tájképi adottságokkal rendelkező területen fekszik.
Sülysáp településképi értékei természeti értékeiben is megmutatkoznak, nem kis részben ezeken alapulnak. E tájképi adottságoknak köszönhető a település környezetének, különleges és egyedi látványvilágot nyújtó képe, a sülysápi táj turisztikai szempontból is értékelhető vonzereje.

Kedvező, hogy a település erdőterületeinek nagysága viszonylag jelentős, nem tömör, csak többé-kevésbé összefüggő területeket alkotnak, tájképi szempontból kedvező a lazább ligetes és cserjés foltok látványa is. Emellett a mezőgazdasági területek többsége kellemes, lankás oldalakon fekszik, a művelésre legkevésbé alkalmas belvizes, nedves rétek természeti értékvédelem alatt állnak.

A település külterületén több, a Duna - Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság nyilvántartásában szereplő értékes természeti terület található, a természetvédelmi törvény nomenklatúrája szerinti „ex lege védett lápterület” kategóriának megfelelő besorolással.
Az ex lege védett területek közé tartoznak a lápok, források, földvárak területei, Sülysápon ezek közül:

- az Alsó-Tápió patak két baloldali mellékága és az Úri- patak Sűrűpusztai mellékága, mint forrásvidék,
- a Felső-Tápió felsőszakasza menti (Dánnyal, Kókával határos) lápterület,
- a Tápiósülyi Leányvár, mint földvár.

Természeti területként védendő minden olyan természetes és természetszerű élőhely, társulás – pl. nádas, nedves rét, tó, időszakos vízállás, természetszerű erdőtársulás, stb. –, amely a fentieken túl táji-természeti értékeket hordoz. Sülysáp területén:

- a Sápi-patak, Aranyosi - völgyi víztározó rendszer tavai, nádas partja és az alatta levő nedves rétek,
- a Nagy-mocsarina és a Felső-Tápióvölgy Sülysáp, Kóka és Tápiószecső határán,
- a Tápiósáp: Kuklihegy és Tabacsiszkai - dűlő legelői,
- az Alsó-Tápió menti tápiószecsői Égeres-legelőhöz kapcsolódó ligeterdő területe.

Az országos jelentőségű természetvédelmi területek egyben országos szintű tájképi védettség alatt is állnak, de a *tájképvédelmi területek* ennél jóval nagyobb területre terjednek ki, lefedve a táj- és településképvédelmi szempontból leg-jelentősebb külterületek összességét. E területekről tárulnak fel a település sziluett legszebb nézetei is.

A fenti természeti adottságok védettségi szintjét megerősítette a Natura2000 európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek hálózatának kijelölése, valamint az országos ökológiai hálózathoz tartozó területek kijelölése.
Ezek a hálózatok jelenleg csaknem hiánytalanul lefedik a város természeti értékeit, amelyek a település természeti adottságainak legértékesebb elemei.

A táji- természeti értékek helyi katasztere

- a Tápió patak és a körülötte még fennmaradt szalagtelkek

- a Gödöllői dombság környező lankái és növényzete

- a templom körüli park

- a Szent István tér parkja

- Szőlősnyaralón a Kastélykert mögötti erdős terület

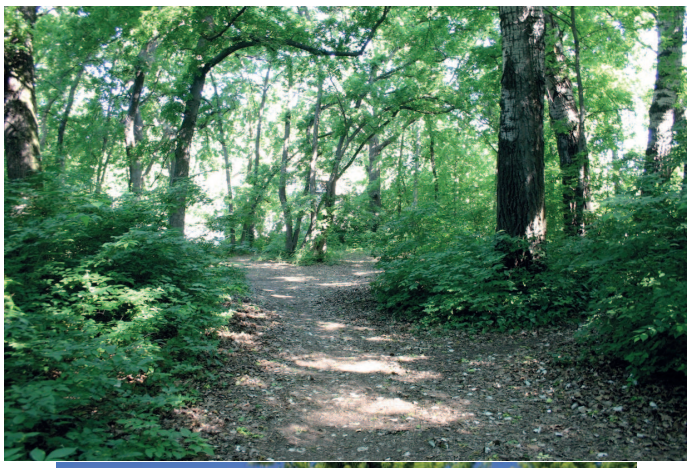

- még meglevő, hazánkban őshonos belterületi facsoportok

- Kossuth tér és játszótér

- Úri út bevezető szakasz

- Tápió völgye és a patak

- Fő utca és Béke utca közötti szalagtelkes terület a Tápió-patakkal,

- a Kápolna utca – Lövölde utca – Pesti út feletti dombvonulat

- a 31. főút feletti völgyek: Bella-, Mária-, Cirok-völgy,

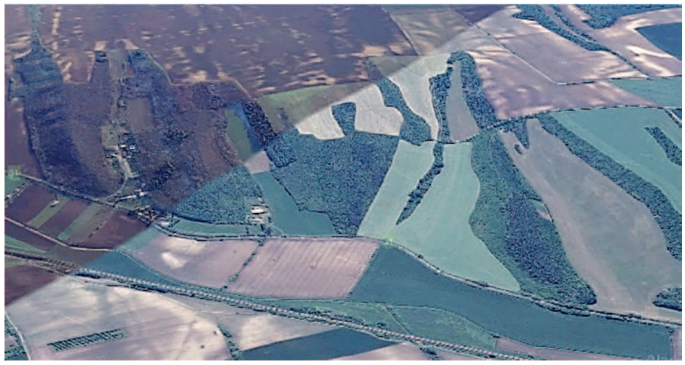

- a főút Tápiószecső felé vezető külterületi szakasza melletti fasor és a déli ligetes terület.

/FOTÓK: maps.google.hu; GoogleEarth/

4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK SÜLYSÁPON

(eltérő karakterű területek lehatárolása, a településkép, arculati jellemzők és településkarakter bemutatásával)

Egy településképi szempontból meghatározó területet alapvetően a jellegzetes, értékes, illetve hagyományt őrző építészeti arculat, település- vagy tájkarakter határoz meg. A települést településképi szempontból 4 területre osztható:

1. Történeti településrész (Tápiósüly)-Történeti településrész (Tápiósáp)
2. Átalakuló-nőtt településrész
3. Beépítésre nem szánt terület- tanyák és kertgazdasági területek
4. Beépítésre nem szánt területek- erdő és mezőgazdasági területek

4.1. Történeti településrész

A település bemutatása során bemutattuk a 2 történelmi településrész történetét és egyesülésének történetét.

A történeti településrészek utcái keskenyek, kanyargósak, alapvetően a domborzati adottságokat követik.

Ezek a településrészek önmagukban jellemzően egységes képet mutatnak, és mivel jól eltagolódnak egymástól, egymáshoz mért különbségük a település arculata szempontjából nem zavaró.
A közterületek viszonylag rendezettek, ám ebben a tekintetben még igen sok a tennivaló ahhoz, hogy szépek és hangulatosak is legyenek.

Tápiósüly:
Tápiósüly főút menti szalagtelkes fésűs beépítésű település, újabb mellékutcákkal alakult ki.

Szőlő utca

Tápiósáp:
Az Alsó-Tápió sápi ágának két oldalán párhuzamos utcákkal, szalagtelkes elrendezéssel alakult ki.

Forrói út

Ma is jól elkülöníthető a történelmileg kialakult, organikus falumag, szabálytalan alakú és változatos méretű, oldalhatáron álló, fésűs beépítésű telekszerkezetével, és szabálytalan vonalvezetésű utcahálózatával, ezzel együtt jól meghatározható egykori településközpont területe is.

A történeti településrészeken az egyetlen egységes arculati elemként említhető a terület oldalhatáron álló beépítési módja. Ezt a beépítési módot a jövőben is javasolt alkalmazni.
A területen jellemző egységes tömegformálás, tető, vagy homlokzati kialakítás néhány útszakaszon még fellelhető, ezért a területhez illeszkedő tömegformát javasolt követni.
Ezért fontosnak tartjuk a keret jellegű iránymutatást az egységesebb településképi arculat kialakítása érdekében.

A társadalmi egyeztetés alapján az a konszenzus született, hogy Sülysáp Város a napjaink lakhatási igényeihez alkalmazkodó trendeket nem utasítja el, de néhány építészeti alapfeltétel betartását javasolja.

Az új épületek építése esetén az előkert nélküli beépítéstől eltekint, annak okán, hogy ne alakuljon ki az az építészeti megoldás, hogy a garázs bejáratok sora jelenik meg az utcafrontokon.
Javasolt az utcára merőleges tetőgerinc és a 25-45° tetőhajlásszög alkalmazása.

A településkép egységességét őrizni segít, ha a ház kontyolt tetővel vagy oromfallal fordul az utca felé. Utcával párhuzamos gerincű utcai szárnyat csak ott érdemes építeni, ahol a környező épületek már ilyenek. Keresztbe beforduló belső épületszárnyat csak kellően széles telek esetén érdemes alkalmazni.

A hagyományos tornác élményét ennél a beépítésnél fedett terasz formájában idézhetjük meg. Ez az átmeneti, „félig kint-félig bent” tér kiválóan használható az év szinte minden szakában.
Az épületmagasság tekintetében javasolt a közel azonos magasság kialakítása.

Kerítések építése esetén az utcai kerítésnél érdemes a környezet szép példáit megfigyelni, azok nyomán mai termékek, anyagok, szerkezetek, és módszerek alkalmazása mellett, de illeszkedő áttört kerítést tervezni, építeni. A teljesen tömör, átláthatatlan utcai kerítés kerülendő. Esetleg a kapuzat szakaszon indokolt lehet. Támogatandó továbbá az élősövény, mint kerítéselem. Az oldalsó és hátsó kerítések rejtettebbek, mégis érdemes átgondolni anyagukat, zártságukat.

A település dombvidéki jellegét figyelembe véve a terepre illesztés külön figyelmet érdemel.
Arra kell törekedni, hogy a terep eredeti morfológiai karakterét minél jobban megőrizzük. Egyrészt azért, mert a nagymérvű földmunkák jelentős költségtöbblettel járnak és az alapozási költségeket is legtöbbször növelik, másrészt azért, hogy a telek eredeti természeti állapotát: terepformáit, eredeti növényzetét a lehető legkisebb mértékben károsítsuk.

A közterületeire jellemző hogy járda kevés helyen van kialakítva. A burkolt útfelület mellett kétoldali zöldsáv húzódik nyílt árokkal, vagy lefolyástalan szikkasztó árkokkal és az épületek megközelítése

lebetonozott, vagy burkolat nélküli behajtókon, átereszeken keresztül közelíthetők meg. Az árokhálózat burkolt, illetve földmedrű. Mindkét típusnál a karbantartás hiányosságai fedezhetők fel.
A kertek és közterületek zöld környezetbe ágyazott kialakítása települési igényként megfogalmazódott.

Sülysáp területén a két történelmi településmag kialakult karaktere, léptéke olyan érték, amely megőrzésre érdemes. A településszerkezet, /közterületek/, telekstruktúra, beépítési struktúra és a beépítés léptéke megőrzése javasolt.

A településképet és az illeszkedés szabályait figyelembe véve a cél az értékőrzés és értékteremtés.
A településkép védelemre javasolt területek adottságaiktól függően településszerkezetet és/vagy utcaképet és/vagy beépítést javasolt védeni.

A helyi területi védelem célja:

- a településszerkezet (utcahálózat, telekszerkezet, beépítési mód, az építési vonal, településszerkezeti szempontból jelentős zöldterület vagy növényzet),
- a településkép (külső településkép, belső településkép, utcakép),
- a település táji környezete (a település megjelenése a tájban, hagyományos művelési mód, növényzet és természetes környezet),
- a településkarakter (a településszerkezet, a településkép elemei, formái, anyagai, színvilága együttesen) megőrzése.

4.2. Átalakuló-nőtt településrész

A két településrész összenövését a vasútépítés ösztönözte. Ezen újabb településrészeken széles egyenes, szabályozott utcákat találunk.

A régi beépítésnél keskeny, hosszú, míg az új részeken szélesebb, kisebb alapterületű telkeket találunk. Még mindig jellemzőek a nagytelkes lakóterületek is, amelynek oka az, hogy a háztáji termelés lehetőségeinek az átlagosnál jobbak az adottságai.

A telkek mind a régebbi mind az új beépítésű településrészeken jellemzően földszintes vagy földszint+tetőteres, családiházas beépítésűek, előkertekkel és oldalhatáros beépítés móddal.
Mivel többször volt árvíz a városban, ezért a patak közelében nem építkeztek, ezek az ófalui területek annak idején szabadon maradtak.

A beépítettnek számító utcaszakaszon a tönkrement vagy lebontott népi lakóépületek helyén az 1950-60-as években sátortetős ún. kockaházak épültek, amelyek azonban – nem túlzottan egyedi megformálásuk ellenére – helyenként igen harmonikus, egységes településképet mutatnak, és karakteres szerepük van a falu mai látképében.

Az átalakuló településrész jellemző látképe ma a különböző építési stílusok korszakok szerinti keveredése, mely kedvezőtlen utcaképet eredményez.

A településrész fejlődése során a Pest felé mutató utak (Lövölde utca, Pesti út) meghosszabbodása valamint az új Úri út kialakulása és beépülése jellemzi az 1970-80-as évektől kezdődően. Ezek a szakaszok általában kétemeletes, robosztus tömegformálású lakóházakkal épültek be.

Szőlősnyaraló területét – mely korábban zárkertként működött – az 1960-as években vonták belterületbe, ám a központtól való távolsága miatt inkább csak a telekhiány következtében kezdett beépülni. A területrész utcarendszere és telkei szabályozottan kerültek kialakításra. Az épületek egy része szintén kockaház, majd a megjelenő két szintes, nagy tömegű sátortetős házak, ami sokat elárul a településrész arculatáról.

A terület mára igen vegyes képet mutat: keveredik a régi és az új, mégpedig sajnálatos módon mindenféle harmónia nélkül.

- A területen régi, osztott, vagy újonnan kialakított telkeken jellemzően oldalhatáron álló beépítést kell alkalmaznunk. Az utcára merőleges fő-tetőgerinc itt is jó megoldás. A tető hajlásszögének itt is 25-45 fok közöttit érdemes választani.
- Az előkert alkalmazása és egyszerű, gondozott kialakítása javasolt.
- Az épületmagasság tekintetében javasolt a közel azonos magasság kialakítása. A település dombvidéki jellegét figyelembe véve a terepre illesztés külön figyelmet érdemel.

Arra kell törekedni, hogy a terep eredeti morfológiai karakterét minél jobban megőrizzük. Egyrészt azért, mert a nagymérvű földmunkák jelentős költségtöbblettel járnak és az alapozási költségeket is legtöbbször növelik, másrészt azért, hogy a telek eredeti természeti állapotát: terepformáit, eredeti növényzetét a lehető legkisebb mértékben károsítsuk.
Az alagsori vagy pinceszinti gépkocsi tároló megközelítéséhez hosszú rámpa szükséges, amely általában nem fér el az előkert mélységében, hacsak nem emelik fel a földszinti padlóvonalat. Ez utóbbi költségnövekedést okozhat, a lakószintet elszakítja a kerttől, esetleg a homlokzatmagasság korlátai miatt nem is lehetséges. A lakószint alá helyezett gépkocsi tároló lejtős terepen jó (lásd következő fejezet) vagy – sík terepen – a lakás belső szinteltolásával javasolható.

Kerítések építése esetén az utcai kerítésnél érdemes a környezet szép példáit megfigyelni, azok nyomán mai termékek, anyagok, szerkezetek, és módszerek alkalmazása mellett, de illeszkedő áttört kerítést tervezni, építeni. A teljesen tömör, átláthatatlan utcai kerítés kerülendő. Esetleg a kapuzat szakaszon indokolt lehet. Támogatandó továbbá az élő sövény, mint kerítéselem. Az oldalsó és hátsó kerítések rejtettebbek, mégis érdemes átgondolni anyagukat, zártságukat.

A kertek és közterületek zöld környezetbe ágyazott kialakítása települési igényként megfogalmazódott.

A közterületeire jellemző hogy járda kevés helyen van kialakítva. A burkolt útfelület mellett kétoldali zöldsáv húzódik nyílt árokkal, vagy lefolyástalan szikkasztó árkokkal és az épületek megközelítése lebetonozott, vagy burkolat nélküli behajtókon, átereszeken keresztül közelíthetők meg. Az árokhálózat burkolt illetve földmedrű. Mindkét típusnál a karbantartás hiányosságai fedezhetők fel.

Az átalakuló-nőtt településrészeket általános besorolású területként szükséges kezelni, területi védelem kijelölése nem indokolt.

4.3. Beépítésre nem szánt terület - Tanyák és kertgazdasági területek

A mező-és erdőgazdasági és természetközeli tájhasználattól elszakadó lakótáji használat a város belterületén koncentrálódik, de tanyásodás formájában kiterjed a külterületekre is: hagyományosan a dányi út mentén kialakult szállásokra (Sándor szállás, Jakab szállás, stb.), de szórványosan megjelenik egyéb külterületeken is. Kevésbé hagyományos, újabb keletű beépítések jöttek létre ezeket túl a víztározó mentén (Kistelek) és a zártkerti részeken (Besnyői-, Laky-, Haleszi dűlő).

Az itt hagyományosan elhelyezkedő néhány tanya körül az utóbbi időben számos átépített és újonnan épített külterület beépítés, lakó- és gazdasági épületek jelentek meg, részben bokorszerű részben soros szerkezetű tanyacsoportokat képezve.

Újabb keletű, lakó- és üdülő funkciójú beépítések jelentek meg a belterülethez kapcsolódó zártkerti tömb (Besnyői-, Laky-, Haleszi dűlő), valamint a szennyvíztározóhoz vezető út – Kistelek dűlő – területén.

A külterületi beépítések többsége különböző szabályozási, ellátási, infrastrukturális és potenciális környezeti problémákat hordoz, emellett a tájképi problémáktól sem mentesek, vizuális megjelenésük, építészeti, környezeti színvonaluk vitatható. A mező-és erdőgazdasági és természetközeli tájhasználattól elszakadó lakótáji használat a város belterületén koncentrálódik.

4.4. Beépítésre nem szánt terület - mezőgazdasági és erdő területek

A település uralkodó tájhasználati módja a mezőgazdasági művelés aránya az igazgatási terület közel 2/3-a, a külterületek több mint 72%-a mezőgazdasági terület.
A dombos – lankás, táj- és természetvédelmi szempontból is értékes és részben országos védelem alá vont erdőkkel, rétekkel, ligetekkel tarkított környéken kiváló adottságai vannak az öko-, a bakancsos- és a kerékpáros turizmusnak. Tovább emeli a környék turisztikai értékét, vonzerejét, hogy a Gödöllői Tájvédelmi Körzet szomszédságában fekszik. Ez az adottság is szorosan a települési arculathoz, településképhez tartozik.

Helyi kisvízfolyások: a Sápi-, Alsó- és Felső- Tápió patakok, a Sűrűpusztai ág, valamint az állóvizek (Aranyosi-völgyi tározók) medrének területei

A különböző intenzitással művelt mezőgazdasági területek – szántók, rétek, legelők – már csak fekvésüknél fogva is értékes elemei a települést övező kultúrtáj képének.

5. A TELEPÜLÉSKÉP MINŐSÉGI FORMÁLÁSÁRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

Napjaink város és épülettervezésének legnagyobb kihívása, hogy az elmúlt évtizedekben illetve évszázadokban kialakított környezetet kell újragondolnia mindezt változó igények mellett és nagyfokú kompromisszum készséggel átgondolva.

Attól még hogy valami szép, például egy épület vagy egy tér, nem feltétlenül szerethető (élhető) is. Számos tényező befolyásolja, hogy milyen igényeknek kell megfelelnie egy épülettervezésnek, például kulturálisan is eltérő lehet, hogy milyen egy élhető város, vagy épület.

Sülysáp lakóházainak kialakítása kapcsán az ismert arculati jellemzők figyelembevételével szeretnénk bemutatni, hogyan kerüljük el a legáltalánosabb hibákat.

Az ember lakóhely választásánál általában fontos szempont, hogy:

- Biztonságot nyújt (közbiztonság, közlekedési forgalmi, természeti tényezőktől)
- A szükséges intézmények és kereskedelmi funkciók elérhető távolságban legyenek
- Alapvető szabadidős tevékenységek biztosítottak legyenek
- Esztétikai élményt is nyújtanak - egy település ahová jó hazajönni.

A városépítészetben egyre erőteljesebb hangsúlyt kap az emberi szempont, vagyis, hogy a terek tervezésénél nem egy felűről lefele irányuló elnagyolt szemlélet a meghatározó, hanem a teret használó emberek szemszögéből indulnak ki.

TÖRTÉNETI TELEPÜLÉSRÉSZ

TELEPÍTÉS

A történeti településrészen a családi házak telepítése jellemzően oldalhatáron álló, a telken belüli elhelyezkedése az utcára merőleges és utcával párhuzamos rendszerű.

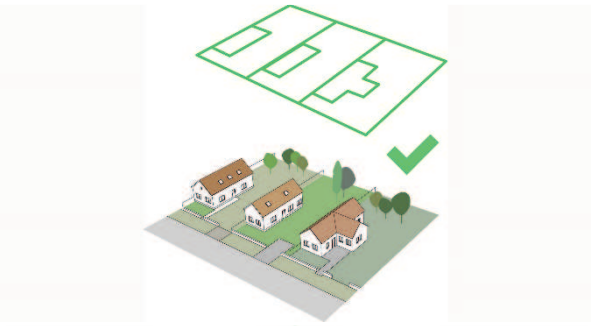

A nem utcára merőlegesen telepített, indokolatlanul, nagymértékben hátrahúzott családi ház építése nem javasolt. A családi házak a telek oldalhatárán állnak, a ház mögött növényzettel határolva kialakítható a védett kert.

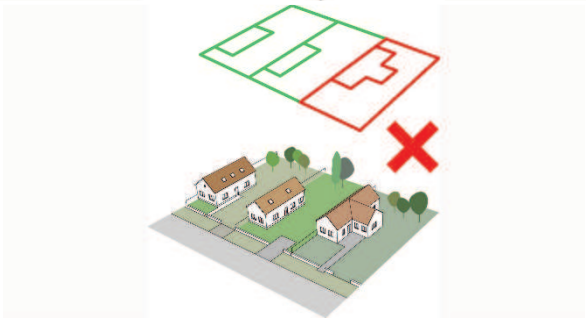

MAGASSÁG

Sülysáp történeti településrészén a családi házak épületmagassága viszonylag egységes képet mutat. (épületmagasság:3 m) De megtalálhatók a földszintes, földszint+tetőtér*, illetve kétszintes családi házak is.

A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló magassággal kell épülniük, mint környezetük. Az 1 szintnél magasabb házak nem illeszkednek Sülysáp történeti és átalakuló településrészének utcaképébe.

TETŐHAJLÁSSZÖG

Sülysáp történeti településrészén a családi házak tetőhajlásszöge szintén változatos (25-45°). A viszonylagos kompaktság elérése érdekében a meglévő épületek közé épülő új házaknak (25-45°) kell épülniük. A túl magas illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek Sülysáp történeti településrészének utcaképébe.

TETŐFORMA

A településrészen lévő családi házak tetőformája egyszerű. Új házak építésénél a szomszédok figyelembe vételével kell illeszkedni.
Amennyiben az építési telek körül kialakult egy nyeregtetős, vagy kontyolt nyeregtetős házakból álló utcakép, úgy oda ne tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem a szomszédokhoz hasonló nyeregtetős tetőformájú.

Amennyiben az építési telek körül sátortetős épületek állnak, úgy oda ne tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem a többi épülethez hasonló tömegű és tetőformájú.

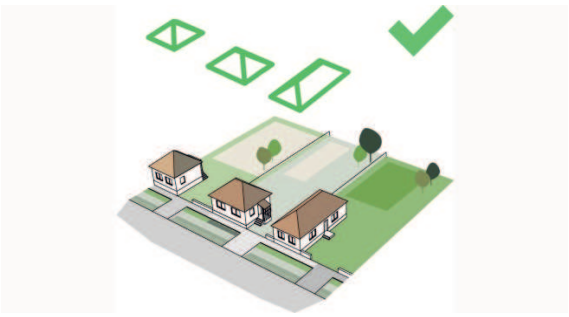

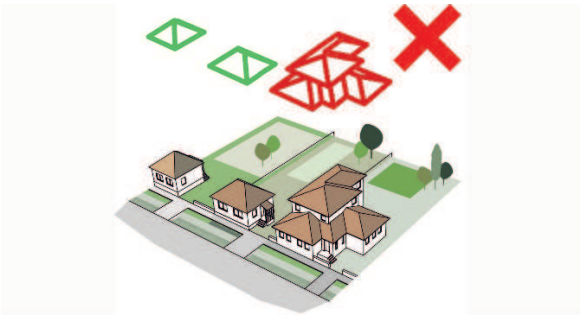

ANYAGHASZNÁLAT (SZÍNEK)

Sülysáp történeti településrészének színvilága változatos, mégis megfigyelhető egy visszafogott illeszkedés, hasonló anyag- és színhasználat.
(A lakóházak homlokzatait a 19. század végétől több színűre festik.)

Sülysáp történeti településrészén a meglévő épületek színvilágához illeszkedő új épületek építése ajánlott. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat, a rikító színű fémlemez fedés és burkolat.

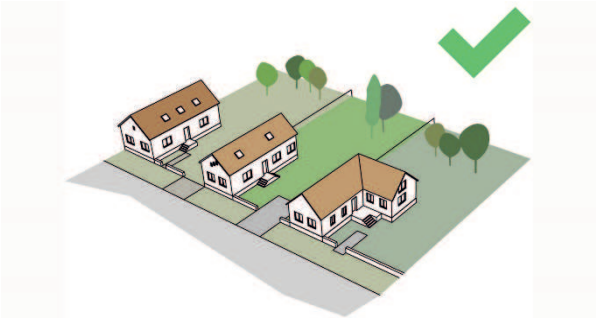

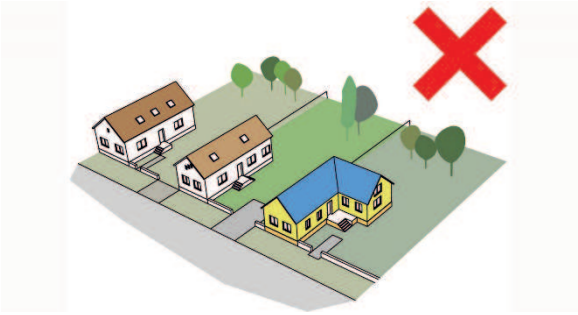

KERÍTÉS

Sülysáp történeti részein mind az áttört, mind a tömör kerítésnek hagyománya van.
A telek adottságaitól és a domborzati viszonyoktól függően lehet egy tömör kerítéstípus jó, vagy rossz.

Természetes határ, kerítés növényelválasztásból

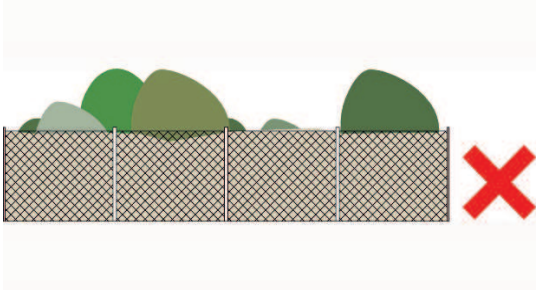

Áttört kerítések nádszövettel való zárása nem megfelelő.

Teljesen áttört, drótfonatos kerítés.
Javasolt alkalmazása lehet az oldal és hátsókertek mentén.

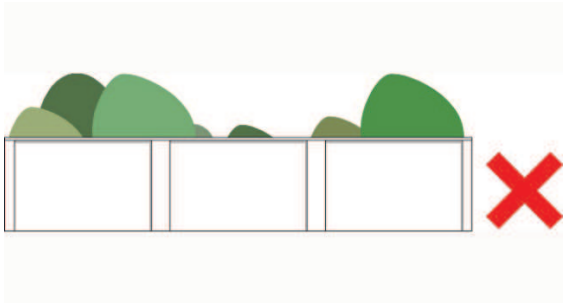

Nem javasolt zárt kerítés alkalmazása, azonban pl. biztonsági vagy védelmi okból megfelelő esztétikai kialakítással alkalmazható.

Oszlopos kerítés 1/3-ad lábazat és 2/3-ad áttört résszel. Továbbá ajánlott a mesterséges és természetes anyagok kombinációja is.

TEREPALAKÍTÁS

A történeti településrészen a családi házak telepítése oldalhatáron álló, a telken belüli elhelyezkedése az utcára merőleges rendszerű. A nem utcára merőlegesen telepített, indokolatlanul, nagymértékben hátrahúzott családi ház építése nem javasolt. A családi házak a telek oldalhatárán állnak, a ház mögött növényzettel határolva kialakítható a védett kert.

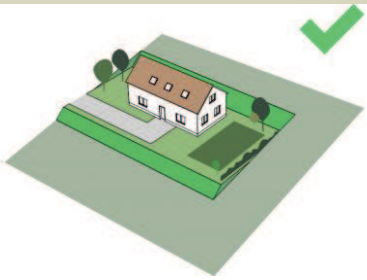

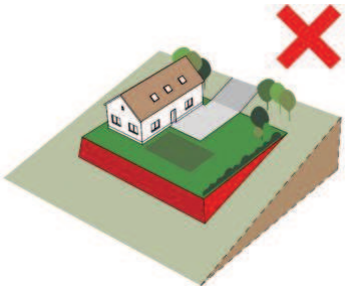

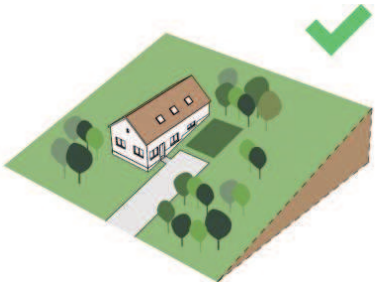

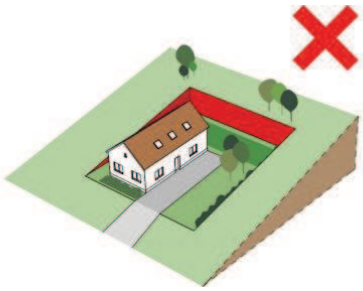

TORNÁCOK

A népi építészet egyik könnyen felismerhető, jellegzetes eleme az oldalsó oszlopos tornác. Sülysápon még látható néhány példány rendkívül változatos anyag és formahasználattal. Sülysáp történeti településrészein a tornácos épület még utcaképet meghatározó elemnek mondható.

AJTÓK, ABLAKOK

Az épületek megjelenését és hangulatát a nyílászárók nagyban befolyásolják. A zárt épülettömeggel így nyitunk a külvilág felé, ezért nem mindegy, milyen módon tesszük ezt. A három megkülönböztetett településkarakter nyílászáróiban is eltérő képet mutat, mely sajátosság megőrzése a mi feladatunk is.

A hagyományos nyíláskialakítás a történeti településrészen jól megfigyelhető: kétszárnyú, jellegzetesen két vagy három osztatú ablakok, utcai homlokzaton szimmetrikus kialakítással. A történeti településrészen hosszanti kialakítású, keskenyebbnek tűnő ablakokat figyelhetünk meg.

Új ház építésekor érdemes körüljárni a környéket, és ihletet meríteni, hogy az otthonunk minél jobban bele tudjon simulni környezetébe, ezzel is gazdagítva az utcaképet.

HOMLOKZATKÉPZÉS ÉS ANYAGHASZNÁLAT

A lakóházak külső megjelenését elsősorban a homlokzat kialakítás, a tornác illetve a kémény építészeti sajátosságai jelentik.

Az épületeink burkolása, vakolatának színezése, meghatározó építészeti eleme az épületekről alkotott benyomásunknak és a települési arculat megítélésének.

Használjuk bátran, de figyeljünk a végső összképre! A túldíszített, túlszínezett épület hamar elveszíti érdekességét, és utána inkább zavaróan hat a letisztultságra törekvő településképben.

Sülysápon a vakolt homlokzat, szintén vakolt vagy beton lábazat a jellemző.

Kerülendő a szemöldökpárkány és lábazat kővel vagy csempével történő hangsúlyozása.

RÉSZLETEK

A homlokzatdíszítés néhány példája megfigyelhető a történeti településrészen.

A faoszlopos tornác kialakításának díszített változata.

Sodrott acél kerítés díszítés.

A téglából rakott szabadkémények, melyek száját gyakran boltívvel, illetve kereszttel díszítették.

KERÍTÉSEK

Sülysáp történeti településrészeinek legjellemzőbben alkalmazott kerítése a léckerítés. A lakóházat körülvevő és az udvarrészeket egymástól elválasztó kerítést többnyire vesszőből font sövény, vagy ritkább esetben különféle élőnövényzet jelentette.

Az életmód változásával megnövekedett a lakóépületek jelentősége, ezzel párhuzamosan a kerítés szerepe is. A kerítés térfalat képez, illetve elválasztó szerepe van a közterület és a telek/építési telek között.

Térfal lehet tömör, ha magánéletünket szeretnénk óvni, de lehet áttört, átlátható is. Minden településen vannak olyan anyagok vagy formák, amelyek rendszeresen visszatérnek. A történeti és átalakuló településrészeken jellemzően fa vagy kovácsoltvas kerítésekkel találkozhatunk, így jól látszik az előkert és az épülethomlokzat teljessége. Az előkert nélküli ingatlanoknál gyakori a tömör kerítés is.

A kerítések jellemzően fa és fémmunkák, mely anyagok megfelelő ápolás és kezelés mellett időt állók és tartósak, de megtalálhatók a növénnyel kombinált változatok is.

Ezek a részek akár sűrűbben is cserélhetők, az elérhető anyagokat és technikai/technológiai elemeket figyelembe véve és lehetőség szerint a szomszédos épületekkel való összképre odafigyelve.

A kerítések mellett a további kiegészítő részletek kiválasztására szintén érdemes odafigyelni.
(lámpák, árnyékolók, postaládák, korlátok, utcabútorok, kerti bútorok aktívan alakítják a végső látható képet, hangulatot.

KERTEK, ZÖLDTERÜLETEK ÉS EGYÉB ZÖLDFELÜLETEK

ÁLTALÁNOS, MINDEN TELEPÜLÉSREÉSZRE ÉRVÉNYES MEGÁLLAPÍTÁSOK

Településünknek és épületeinknek egyaránt illeniük kell abba a környezetbe, amelyet az adott helyen az ember és a természet közösen formált.

A növényzet megválasztása, kiültetése során legyünk tekintettel arra, hogy a ház méreteinek érzetét a környező növényzettel befolyásolhatjuk. Szándékunk szerint magas növényzettel csökkenthetjük, alacsony növényekkel növelhetjük a ház méretének érzetét.

A szemlélő számára telkünk láthatóbb része **az elő,- illetve oldalkert** lehet, amely ilyen tekintetben nem csak védelmi, hanem díszítő szerepet is ellát. Díszes, gondozott előkertünkben nem csak saját magunk, hanem az arra tévedők is gyönyörködhetnek; jó benyomást kelthetünk, és nem utolsó sorban hozzájárulunk utcánk, településünk szép arculatához.

A növényfajok megválasztása nagymértékben járulhat hozzá a település, településrészek karakteréhez. A helyi természeti adottságokhoz és hagyományokhoz, meglévő növényzethez illeszkedő fajokat válasszunk. A növények kiválasztását meghatározza a hely, ahova ültetjük. Figyeljük meg, mely növények érzik jól magunkat a környező kertekben, vagy kérjük szakember segítségét.

Sövények közül a lombhullatókat részesítsük előnyben, magasságuk ne haladja meg az 1,5 m magasságot.

A kerti építmények, kerttechnikai elemek kialakítása során vegyük figyelembe, hogy a kert közvetlen életterünk szabadtérre kiterjesztett közege, amely akkor tölti be szerepét, ha harmonikus egységet képez az épülettel, amelyhez kapcsolódik. A kerti építmények a főépülettel azonos építőanyagokból, vagy azzal harmonizálva készüljenek. A pergolák, növényrácsok, gépkocsi beállók, kukatárolók kialakíthatók favázas szerkezettel is, a nyílászárókkal harmonizáló színezéssel.

KERTEK

A házunk körüli kert egyfajta átmenet a természet felé, még akkor is, ha mesterségesen alakítjuk, tartjuk fenn,- de lényege, a növényzet, élő, lélegző közeg, a természet princípiuma. ...

NÉHÁNY JÓTANÁCS

A történeti településrészben a tájba illesztés során a hagyományos településkép megőrzése az elsődleges cél. Az épületeket csak részlegesen takarjuk, az előkertbe ültetett fák, cserjék helyének megválasztásakor vegyük figyelembe a ház homlokzati kialakítását, nyílászáróinak elhelyezését. A kerti építményeket takarjuk, hogy az épület jobban érvényesüljön.

A régi épületek bővítése, felújítása során fokozottan ügyeljünk a már meglévő fás szárú növényzet megóvására.

Elsősorban az előkertbe érdemes olyan fajokat telepíteni, amelyek nem csak virágukkal, hanem levelükkel, termésükkel is díszítenek, így majdnem egész évben színesíthetik udvarunkat.

Az előkertben gazdag forma- és színvilágú növényeket ültessünk. Bátran alkalmazzunk színes virágú évelőket, egynyári virágokat, ügyelve az egy időben virágzó fajok színharmóniájára. A fák közül leginkább a közepes méretű, laza ágállású fajokat válasszuk. Mértékkel használjunk tömör, sötét lombú növényeket.

KERTI ÉPÍTMÉNYEK, BURKOLATOK

Az előkertben a helyi hagyományokhoz illeszkedő, a kiskertet keretező, alacsony fa léckerítés alkalmazása javasolt. Kerti padot, pergolát a hátsókertben helyezzünk el. Könnyen felújítható, vízáteresztő burkolatokat alkalmazzunk. A kevéssé használt részeken dekoratív, régi téglából is kialakíthatunk járófelületet, de kombinálhatjuk is egymással a különböző természetes (pl. terméskő, kiskockakő) és a mesterséges anyagokat (pl. betonrács, műkő). A szegélyeket azonos hangulatú anyagból alakítsuk ki, ügyelve ezek felszíni víz terelő hatására is.

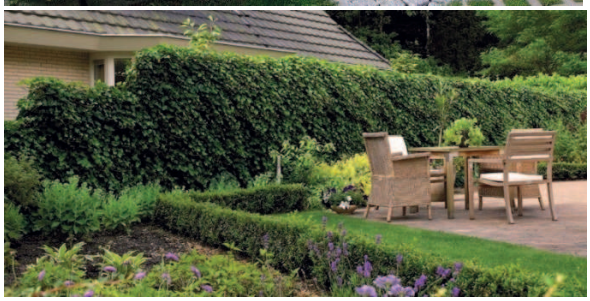

A kert egyes részeit alacsonyabb, magasabb növényfalakkal választhatjuk el. Az előkertbe legfeljebb 1,20 m magas cserjék és lágyszárúak telepítése javasolt. Sövények közül a lombhullatókat részesítsük előnyben, magasságuk ne haladja meg másfél métert.

NÖVÉNYFAJTÁK MEGVÁLASZTÁSA

A Történeti településrész előkertjeinek jellegzetes virágzó növényei: a kerti hortenzia (Hydrangea macrophylla), a bokorrózsa (Rosa sp.), mályvacserje (Hibiscus syriacus), a gyöngyvessző fajtái (Spiraea sp.), a tűztövis (Pyracantha coocinea) – a számos évelő és egynyári virágféle mellett. A kertekben a szőlő mellett elsősorban gyümölcsfák ültetendők (pl. dió, szilva, alma, körte). Kerüljük a tuják, és egyéb tűlevelű örökzöldek túlzott alkalmazását.

UTCÁK, TEREK, KÖZTERÜLETI FÁSÍTÁS ÉS ZÖLDSÁVOK (közterületek településképi útmutatója)

A település arculat meghatározó elemei a mindenki által használt közterületek. Nem mindegy ezért ezek kialakításának minősége, elsősorban a zöldfelületi megoldások megjelenése.

A településkép javításához sokszor nem szükséges nagy beavatkozás, a rendezettség érzésének elérése már fél siker. A közterületek megfelelő fenntartása, a már nem használt közterületi építmények elbontása előrelépést jelenthet. A különböző felületek határozott szétválasztása (pl. szegélykövek alkalmazásával, burkolatváltással) szintén jelentős javulást eredményezhet.

Külön figyelmet kell fordítani az infrastruktúra hálózat elemeinek kiépítésére, nyomvonalvezetésére, különösen felszíni elemeinek tájba illesztésére is.

A fasorok kiemelik a település fő útvonalait, irányítják a tekintetet. A fasorok kialakításakor ügyeljünk arra, hogy a megfelelő távolságra ültessük őket, figyelembe véve végleges méretüket. Olyan fajokat válasszunk, amelyek nem nőnek bele a felsővezetékekbe és a közúti űrszelvényekbe. A jó fafajválasztással elkerülhető a fák csonkolással kialakuló csúnya látványa. Fontos, hogy a felszín alatti vezetékek (víz, gáz, csatorna, elektromos és egyéb kábelek) tervezésekor kialakításánál is gondoljunk a fák gyökereinek helyigényére.

A járófelületek, burkolatok kialakítása során a vízáteresztésre, a javíthatóságra, tartósságra és az akadálymentességre egyaránt gondolnunk kell.

UTCÁK, TEREK, UTCAFÁSÍTÁS ÉS ZÖLDSÁVOK

Az utcakeresztmetszet jól tükrözi a telkek és a közterületek kapcsolatát, fontos, hogy jól használható, harmonikus módon alakítsuk ki. Sülysápon a változó keresztmetszetű szélesebb – keskenyebb utcákkal rendelkező történeti településrészen befogadó, kellemes utcakeresztmetszetet alakíthatunk ki. A járdák közelében alacsony cserjék középmagas cserjefoltokkal, majd fák, ismét cserjék, végül cserjékkel oldott parkolóhelyek kialakítása kötheti össze a járdát és a közutat. Törekedjünk a térhasználatok világos szétválasztására. Ne alkalmazzunk gyepet az utak, parkolóhelyek közelében, hogy elkerüljük a gyepre parkolást és az áttaposásból eredő károkat

Az utcákon a hagyományoknak megfelelő fafajtákat, elsősorban lombos fajokat ültessünk. A település jellegének múltjának megfelelő a gyümölcsfa fafajok és ezek díszfa, változatainak (díszcseresznye, aranyalama, vérszilva) telepítése. Ezek mellett ültetésre javasoltak a meglévő útsorfák fajtái, pl. a juharok, hársak, kőrisfélék. Kerüljük fasorokban a termésükkel szennyező illetve allergén fajok (pl. a nemesnyárak) alkalmazását.

A járófelületek kialakítása során burkolat színében a visszafogott, semleges színeket válasszuk. Célszerű a burkolatrészleteket meg tervezni, a lábazatokhoz való illeszkedéstől kezdve a zöldfelületek szegélyéig.

A víz környezetünk egyik leglátványosabb eleme, ugyanakkor a kellemes közérzet biztosításának alapja. Az utak, járdák megfelelő vízelvezetése alapvető a harmonikus településkép létrehozásához. Ugyanakkor a csapadék hasznosítása, megtartása nagyban hozzájárul a szép környezet fenntartásához. A történeti részeken az árkok is fontos településképi elemek, a meglevő kisvízfolyások medrei mellett. A zöldfelületeket úgy alakítsuk ki, hogy képesek legyenek a lehulló csapadékot megtartani, helyben elszikkasztani.

A vízfolyások a település legattraktívabb elemei lehetnek. Sülysápon központi szerepet játszik az Alsó - Tápió patak, amelynek völgyébe települt a város. Környezetének alakítása közös ügy, több, magántelekkel határos szakasz rendezése megoldandó, cél a patakvölgy közösségi használatának minél nagyobb mértékű lehetővé tétele.

A vasút gyakran a hátsókertek között húzódik, a vasúton utazók ezért gyakran a település kedvezőtlenebb képét látják.
Ügyeljünk arra, hogy ha hátsókertünkbe a vasútról belátni, rendezett képet mutasson kertünk, házunk, melléképületeink hátsó oldala. Javasolt a hátsókertben magas sövény vagy fasor telepítése, ami kellő takarást és némi zajvédelmet biztosít. A telek és a vasút közötti rész rendezettsége kiemelten fontos településképi szempontból is.

A járda és a közút közötti gondozott zöldsávok (utcakertek) teremtenek kapcsolatot a magántelkek és a közterületek között. A háztulajdonosok gyakran alakítják, ápolják e területeket. Az egyéni megoldások során ügyeljünk arra, hogy a zöldfelületek egymáshoz is illeszkedjenek, egységes sávot képezzenek. Kerüljük a szemmagasságban takaró növényzet alkalmazását, különösen a kereszteződésekben. A gépkocsivezetők szem-magasságát is figyelembe kell venni, 50-80 cm-nél magasabb cserjéket, évelőket ne telepítsünk.

KÖZTEREK, KÖZPARKOK, KÖZKERTEK
(zöld közterületek településképi útmutatója)

Sülysáp meglévő zöldfelületi rendszer fő tömegét elsősorban a történelmileg kialakult hagyományos családi házas kertek összessége adja, a díszkerteknek, közparkoknak kevésbé volt jelentősége, különösen a település növekedését és városi rangra emelését megelőző időszakban. A meglévő, jelentősebb közparkok: Csokonai utca északi oldala, Szent István tér, Templom tér.

A közösségi szabadterek a településhez, településrészhez, a helyi közösséghez való tartozásunk kiemelt találkozási pontjai, fórumai. Mivel rendszerint hosszabban tartózkodunk ezeken a helyeken, megjelenésük fontos, ezért e teresedések, közparkok tervezését érdemes szakemberekre bízni.
A tér nem megfelelő alakítása rossz használathoz, a környezet gyors leromlásához vezet. Megfelelő mennyiségű és minőségű közterületet szükséges biztosítani a közlekedéshez és a szabadtéri tevékenységekhez. A növényfajok megválasztása és ültetése során azok térigényét is figyelembe kell venni, számolva növekedésükkel, árnyékoló hatásukkal.
Alapvető szükséglet a megfelelő térformálás. A térformálásban kerüljük a hegyesszögeket, a befogadó, átölelő térformákat részesítsük előnyben. Ne használjunk nagy szintkülönbségeket, a támfalakat lépcsősen alakítsuk ki, elkerülve a nyomasztóan nagy közel függőleges és burkolt felületeket.

A városközpontban, illetve annak közelében meglévő jelentősebb parkok, közkertek intenzívebb fenntartásúak, megfelelően szolgálják a település lakóinak zöldfelületi igényeit, zöldterületi ellátottságát. A parkokban álló idős faállomány a település egyik legfontosabb településképi értéke is.
A parkok felszereltségének javítása, funkciógazdagítása folyamatosan megoldandó feladat, a város zöldfelület gazdálkodási és fejlesztési tervének megfelelő ütemezéssel.

ÁTALAKULÓ-NŐTT TELEPÜLÉSRÉSZ

TELEPÍTÉS

A kertvárosias településrészen a családi házak telepítése jellemzően oldalhatáron, de előfordulnak szabadon álló beépítések is. A telken belüli elhelyezkedése az utcára merőleges és utcával párhuzamos rendszerű.

A nem utcára merőlegesen telepített, indokolatlanul, nagymértékben hátrahúzott családi ház építése nem javasolt. A családi házak a telek oldalhatárán állnak, a ház mögött növényzettel határolva kialakítható a védett kert.

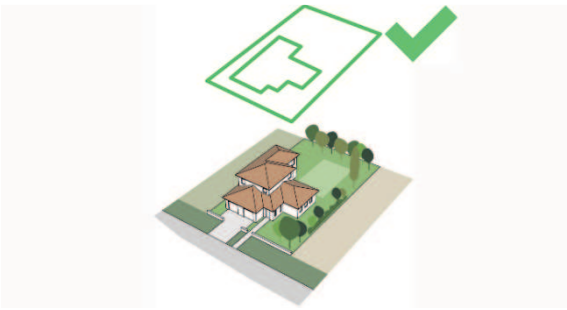

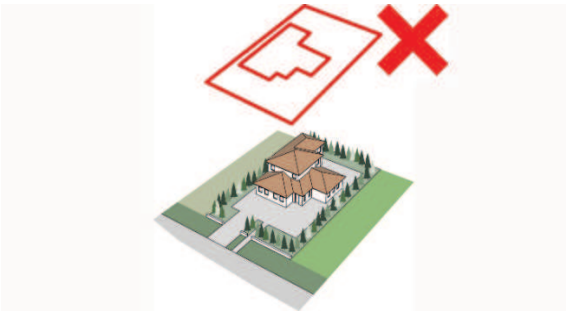

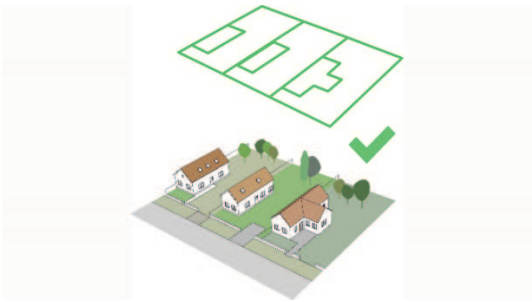

MAGASSÁG

Sülysáp átalakuló nőtt és kertvárosias településrészén a családi házak épületmagassága változatos képet mutat. (épületmagasság:3-6-m) Megtalálhatók a földszintes, földszint+tetőt, illetve kétszintes családi házak is.

A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló magassággal kell épülniük, mint környezetük. A két szintnél magasabb házak nem illeszkednek Sülysáp átalakuló településrészének utcaképébe.

TETŐHAJLÁSSZÖG

Sülysáp történeti településrészén a családi házak tetőhajlásszöge szintén változatos (25-45°). A viszonylagos kompaktság elérése érdekében a meglévő épületek közé épülő új házaknak (35-45°) kell épülniük. A túl magas illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek Sülysáp átalakuló településrészének utcaképébe.

TETŐFORMA

A településrészen lévő családi házak tetőformája egyszerű. Új házak építésénél a szomszédok figyelembe vételével kell illeszkedni.

Amennyiben az építési telek körül kialakult egy nyeregtetős, házakból álló utcakép, úgy oda ne tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem a szomszédokhoz hasonló nyeregtetős tetőformájú.

Amennyiben az építési telek körül sátortetős épületek állnak, úgy oda ne tördelt tetőformájú épület kerüljön, hanem a többi épülethez hasonló tömegű és tetőformájú.

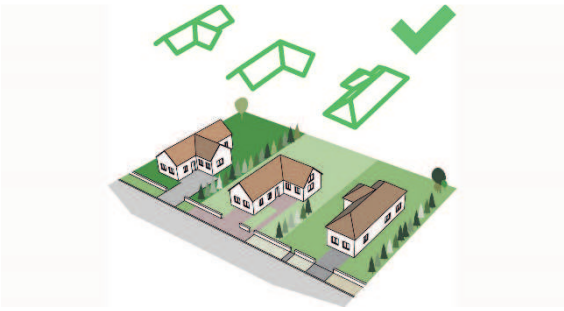

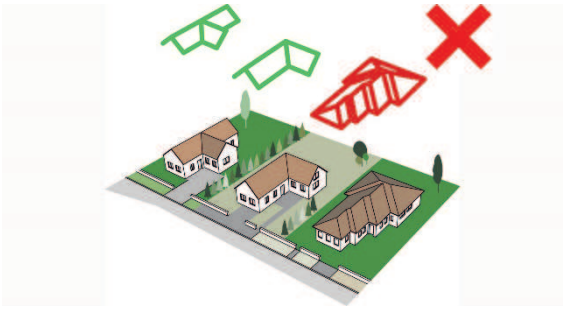

ANYAGHASZNÁLAT (SZÍNEK)

Sülysáp átalakuló településrészének színvilága változatos, mégis megfigyelhető egy visszafogott illeszkedés, hasonló anyag- és színhasználat. Természetesen, mint sok településen itt is előfordulnak rikító homlokzat vagy tetőfedés színek.

Sülysáp kertvárosi településrészén a meglévő épületek színvilágához illeszkedő új épületek építése ajánlott. Nem elfogadható a feltűnő és kirívó színhasználat, a rikító színű fémlemez fedés és burkolat.

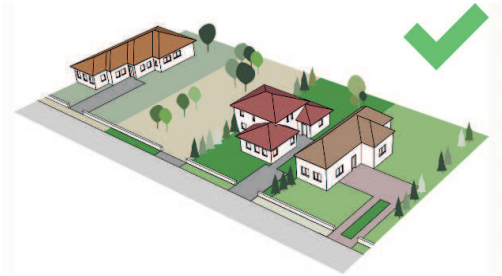

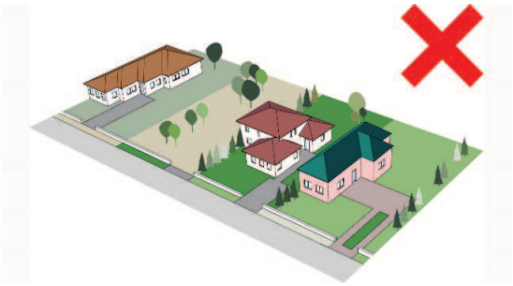

KERÍTÉS

Sülysáp átalakuló településrészein mind az áttört, mind a tömör kerítésnek hagyománya van.

A telek adottságaitól és a domborzati viszonyoktól függően lehet egy tömör kerítéstípus is jó, vagy rossz.

Természetes határ, kerítés növényelválasztásból

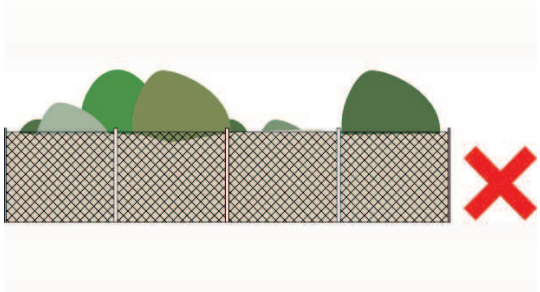

Áttört kerítések nádszövettel való zárása nem megfelelő.

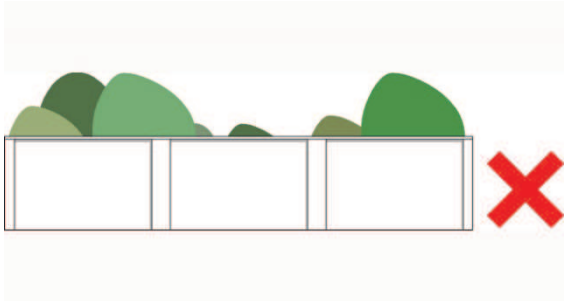

Nem javasolt zárt kerítés alkalmazása, azonban pl. biztonsági vagy védelmi okból megfelelő esztétikai kialakítással alkalmazható.

Teljesen áttört, drótfonatos kerítés.
Javasolt alkalmazása lehet az oldal és hátsókertek mentén.

Oszlopos kerítés 1/3-ad lábazat és 2/3-ad áttört résszel. Továbbá ajánlott a mesterséges és természetes anyagok kombinációja is.

TEREPALAKÍTÁS

A történeti településrészen a családi házak telepítése oldalhatáron álló, a telken belüli elhelyezkedése az utcára merőleges rendszerű. A nem utcára merőlegesen telepített, indokolatlanul, nagymértékben hátrahúzott családi ház építése nem javasolt. A családi házak a telek oldalhatárán állnak, a ház mögött növényzettel határolva kialakítható a védett kert.

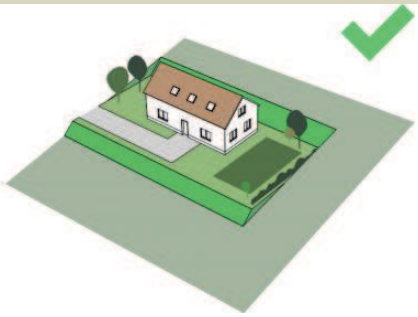

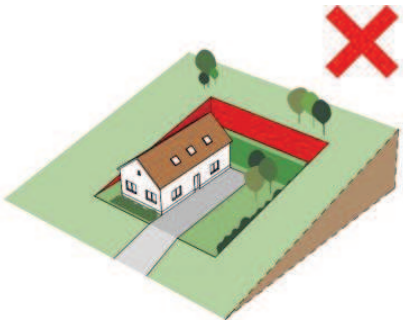

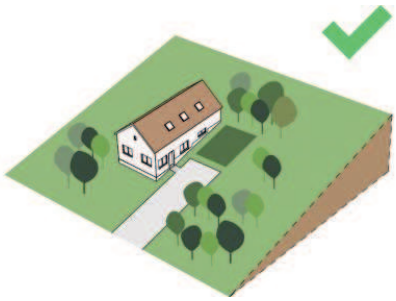

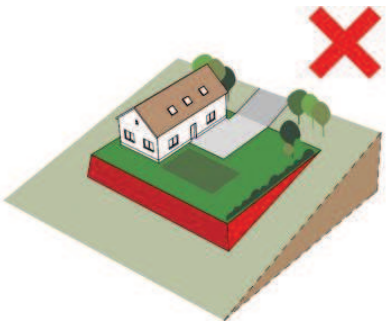

AJTÓK, ABLAKOK

Az épületek megjelenését és hangulatát a nyílászárók nagyban befolyásolják. A zárt épülettömeggel így nyitunk a külvilág felé, ezért nem mindegy, milyen módon tesszük ezt. A három megkülönböztetett településkarakter az épület korától és a felújítási beavatkozásaitól függően változatos képet mutat.

A vegyes képhez tartoznak mind a kétszárnyú, jellegzetesen két vagy három osztatú ablakok, utcai homlokzaton szimmetrikus kialakítással., mint az osztás nélküli új fa és műanyag nyílászárók.

Új ház építésekor érdemes körüljárni a környéket, és ihletet meríteni, hogy az otthonunk minél jobban bele tudjon simulni környezetébe, ezzel is gazdagítva az utcaképet.

HOMLOKZATKÉPZÉS ÉS ANYAGHASZNÁLAT
KERÍTÉSEK

Az épületeink burkolása, vakolatának színezése, megmunkálása mindig is kedvelt tulajdonosi eszköz volt településünkön. Használjuk bátran, de figyeljünk a végső összképre! A túldíszített, túlszínezett épület hamar elveszíti érdekességét, és utána inkább zavaróan hat a nyugodt, tiszta településképben. A jól megválasztott burkolat nem csak a hangulatot, hanem az épület védelmét is szolgálja.
Sülysápon a vakolt homlokzat, szintén vakolt vagy beton lábazat a jellemző.

Az új építésű részeken változatos anyaghasználattal találkozunk: a szárazon rakott terméskő tartóoszloptól kezdve a téglán át a betonig, a legtöbb esetben fa köztes elemekkel vegyítve. A kerítések kialakítása során bátran dolgozzunk a lakóépületünknél is alkalmazott anyagokkal, színekkel: így még inkább harmonikusabb, egységesebb hatást érhetünk el. Ez a megoldás a területen számos esetben meg is jelenik.
A kertkapu kialakításakor hangsúlyozzuk a belépés helyét, de kerüljük a túlzottan hivalkodó bejárati kialakítást.
A kertkapu a megérkezés, fogadás kiemelt pontja. A kertkapu és a gépkocsi kapu kialakításakor illeszkedjünk a kerítéshez és az épülethez. A kapu legyen hangsúlyos, de ne hivalkodó. Kialakításakor mértékkel alkalmazhatunk helyi hagyományos díszítőmintákat.

A kerítés egyszerre teremt kapcsolatot a közterülettel, ugyanakkor elválasztja azt az ingatlantól. Térfalat képez, mely lehet tömör, ha magánéletünket szeretnénk óvni, de lehet áttört, átlátható is. Minden településen vannak olyan anyagok vagy formák, amelyek rendszeresen visszatérnek. A történeti településrészeken jellemzően fa vagy kovácsoltvas kerítésekkel találkozhatunk, így jól látszódik az előkert és az épülethomlokzat teljessége.

KERTEK

Kertünk változatos növényalkalmazással többféle élőlénynek biztosíthatunk életteret. Sülysápon néhány utcából megcsodálhatjuk a rendszeresen, szeretettel gondozott hátsó kerteket is, amelyek nem csak pihenésre, felüdülésre szolgálnak, hanem haszonkertként szőlőt, gyümölcsöket, zöldségeket is termeszthetünk bennük.

Telkünk láthatóbb része az elő- és az oldalkert lehet, amely elsősorban díszítő szerepet lát el. Gondozott előkertünkben az arra tévedők is gyönyörködhetnek, így hozzájárulhatunk utcánk, településünk szép arculatához.

A kertbe, főleg az előkertbe érdemes olyan fajokat telepíteni, amelyek nem csak virágukkal, hanem levelükkel, termésükkel is díszítenek, így szinte egész évben színesíthetik udvarunkat. A kert akkor tölti be szerepét, ha harmonikus egységet képez az épülettel, amelyhez kapcsolódik. A kertalakítás során az épület és a kert stílusa, hangulata legyen összhangban, ehhez illeszkedő megoldásokat alkalmazzunk.

Az előző fejezetben leírt általános érvényű jellemzésen túl a történeti településrészeken kívüli „nőtt” városrészekre megfogalmazható néhány sajátos ajánlás.

A történeti településrészeken kívül a tájba illesztés során a hagyományos településkép még fellehető elemeinek a megőrzése, valamint új, a jelenleginél kedvezőbb arculat létrehozása a cél. Az épületeket részlegesen takarjuk, elsősorban ott, ahol kedvezőtlen utcaképi megjelenést eredményeznek. Az előkertbe ültetett fák, cserjék helyének megválasztásakor vegyük figyelembe a ház homlokzati kialakítását, nyílászáróinak elhelyezését. A kertben levő egyéb építményeket is takarjuk, megfelelő növénytelepítéssel. A régi épületek bővítése, felújítása során fokozottan ügyeljünk a már meglévő fás szárú növényzet megóvására.

KERTI ÉPÍTMÉNYEK

A kerti építmények funkciója, kialakítása a kert kiterjedéshez, funkciójához, jellegéhez igazítva változik. A „nőtt" városrészekre jellemző nagyobb kiterjedésű és termesztést is szolgáló haszonkertekben megjelennek – a díszkerti és pihenőkerti funkciók mellett - a gazdálkodási célú építmények, burkolatok is.

Ezek kialakítására, szükség szerinti takarására is figyelmet kell fordítani. Jó eszközök lehetnek az építmények kúszónövénnyel való befuttatása, fásítással, sövénnyel való takarása, illetve kerti építményekkel – pergolával, növényrácsokkal való integrálása az épülethez. Előnyös, ha a kerti építmények nem elszórtan, hanem egységbe szervezve jelennek meg a kertben.

A kertben és a kert előterében, a garázsbehatónál, lehetőleg könnyen felújítható, víz-áteresztő burkolatot alkalmazzunk. A burkolatokhoz jól illeszkedik a nagyfelületű, ápolt gyepfelület.

Az előkertek kialakítása – a történeti településrészekhez hasonlóan – intenzívebb, gazdagabb megoldásra ad lehetőséget. Bátran alkalmazzunk színes virágú évelőket, egynyáriakat, ügyelve a színharmóniára. A fák közül leginkább a közepes méretű, laza ágállású fajokat válasszuk, mértékkel használjunk tömör, sötét lombú növényeket.

NÖVÉNYFAJTÁK MEGVÁLASZTÁSA

A növényfajok megválasztásának alapelvei nem térnek el a különböző karakterű városrészekben. Itt is lehetőség szerint a helyi természeti adottságokhoz és hagyományokhoz,

meglévő növényzethez illeszkedő fajokat válasszunk. A növények kiválasztásánál figyeljük meg, mely növények érzik jól magunkat évek óta a környező kertekben, vagy kérjük szakember segítségét.

A településrész előkertjeinek jellegzetes virágzó növényei mellett itt nagyobb felületen és tömegben ültetünk dekoratív haszonkerti növényeket – évelőket, cserjéket (pl. ribizliféléket) is. A szőlők mellett elsősorban gyümölcsfák javasoltak (pl. dió, szilva, alma, körte félék).

UTCÁK, TEREK (közterületek településképi útmutatója)

A történeti településrészeken kívüli „nőtt” városrészekben – az előző fejezetben leírt általános ajánlásokon túl - fontos odafigyelnünk a folyamatosan átalakuló település-szélek rendezésére. A település vonalas elemei vezetik a tekintetet, felfűzik a települést alkotó elemeket, ezért harmonikus, egységes kialakításuk fontos. A településen átmenők leginkább e vonalakon haladva alakítják ki a településről alkotott képüket. Külön figyelmet kell fordítani az infrastruktúra hálózat elemeinek kiépítésére, nyomvonal-vezetésére, tájbaillesztésére is.

A településre bevezető – kivezető főutak menti zöldsávok kialakításának, fásításának forgalom-biztonsági, optikai vezető, valamint környezetvédelmi jelentősége mellett fontos esztétikai szerepe is, mintegy előkészítve a település arculati feltárulását. A járművel érkező első benyomása a településről a bevezető út minősége, beleértve zöldfelületi kialakításának minőségét is.

Az utcakeresztmetszet jól tükrözi a telkek és az utcák viszonyát, ezért fontos, hogy ezek jól használható, harmonikus módon jelenjenek meg. A szélesebb utcákkal rendelkező településrészeken kellemes, fásítással, zöldsávokkal rendelkező utcakeresztmetszetet alakíthatunk ki. A járdák közelében alacsony cserjék középmagas cserjefoltokkal oldott, fásítással, cserjesorokkal határolt parkolóhelyek kialakítása kötheti össze a járdát és a közutat.

A fa- és cserjesorok, sövények kiemelik a település útvonalait, irányítják a tekintetet. A fasorok kialakításakor ügyeljünk arra, hogy megfelelő távolságra ültessük őket, figyelembe véve végleges méretüket. Olyan fajokat válasszunk, amelyek nem nőnek bele a felsővezetékbe, egyéb közművezetékekbe, az út fölé, akadályozva a közlekedést.
A sülysápi külső városrészek utcáin javasolt gyümölcsfákat is ültetni, a területegységen jól bevált díszfák, utcasorfák választékának kiegészítéseként. Ültethetünk diót, eperfát és vadkörtét, cseresznye- és szilvaféléket, mandulát.

A járófelületek, burkolatok kialakítása során a vízáteresztésre, a javíthatóságra, tartósságra és az akadálymentességre egyaránt gondolnunk kell. Célszerű az apró burkolatrészletek megtervezése is, a kerítések lábazataihoz illeszkedéstől kezdve a zöldfelületek szegélyéig.

Az idős, nagy lombkoronát növesztő fajokból álló fasorok jelentős településképi hatással rendelkeznek, különösen, ha kettős fasor szegélyezi az utat, közterületet.

A víz környezetünk egyik leglátványosabb eleme, ugyanakkor a kellemes közérzet biztosításának alapja. A külső településrészen megjelenő nagykiterjedésű mesterséges tórendszer a város egyik, településképi szempontból is legjelentősebb területe, látványa mellett a felüdülés igazi színtere. Alapvetően beépítetlen jellegének megtartása arculati szempontból is fontos szempont.

KÖZTEREK, KÖZPARKOK, KÖZKERTEK (közterületek településképi útmutatója)

A közösségi szabadterek azok a találkozási pontok, ahol a településhez, településrészhez és a helyi közösséghez tartozásunkat a természethez kapcsolódva, szabadabban élhetjük meg. Mivel rendszerint hosszabban tartózkodunk ezeken a helyeken, arculati, hangulati megjelenésük kiemelten fontos.

A parkokban növényfajok megválasztása és ültetése során azok térigényét is figyelembe kell venni, számolva növekedésükkel, egymásra árnyékolásukkal.
A fenntartás során nem feltétlenül kell törekedni a legintenzívebb módszerek alkalmazására, a település jellegéhez jól illeszkednek az extenzív, természetközeli fenntartási eszközök.

AJÁNLÁSOK – BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK

A település külterületén nem jellemző a beépítés leszámítva néhány tanyát és gazdasági funkciójú telephelyet, valamint a horgásztó környékét.
A sülysápi külterületeken jellemző a mezőgazdasági területeken a szántóterületek, másodlagosan a gyepterületek (legelők, rétek) jelenléte. Ültetvények (szőlők, gyümölcsösök) csak a kiskertes övezetekben (zártkertek, tanyák) fordulnak elő.

A kertes, tanyás részek sajátos arculati jellemzőkkel rendelkeznek. E területegységek tájképi – településképi megjelenése mindaddig elfogadható, amíg a túlépítettség mértéke nem válik zavaróvá, és a telkek rendezett, karbantartott képet mutatnak. Ez utóbbihoz nagyban hozzájárul a takaró hatású növényzet szakszerű és célszerű telepítése is.

A tájképvédelmi jelentőségű településrészeken fokozott körültekintéssel kell minden beavatkozást (építést és területhasználatot) megvalósítani. Általánosan javasolt a területek beépítetlen jellegének megtartása a már kialakult és értéket képviselő építmények karakterének megóvása mellett.
Az értékes tájkarakter megőrzését szolgálja a területhasználat és a telekszerkezet hosszú távú megőrzése. A tájképvédelmi jelentőségű területeken reklámfelület elhelyezésére szolgáló önálló építmény, felszíni elektromos hálózati vagy hírközlési elem vagy építmény elhelyezése nem ajánlott. Gondoljunk az éjszakai fényszennyezésre is, a világítás kialakítása során csak lefelé világító megoldásokat alkalmazzunk.

6. JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA

épületek, építészeti részletek (ajtók, ablakok, tornácok, anyaghasználat, színek, homlokzatképzés), kerítések, kertek, zöldfelületek kialakítása (fotókkal bemutatva)

Egy régi parasztház romantikus érzést kelt sokakban, és egyre többen vásárolnak régi düledező házakat, melyeket újjá-varázsolnak.
Azonban mindig nagy kihívás egy öreg házat modern kori igényekre igazítani, mert nehéz ötvözni a modern komfortot, a dizájnt és az eredeti rusztikus hangulatot.

Sülysáp ezen felújított épületein az arányos homlokzatszerkesztés, és felújított tornác, valamint a természetes anyaghasználat a kiemelendő. A deszka oromfal és a vakolt falfelületek visszaidézik a régmúlt hangulatát.

Megjelennek a jellegzetes deszka- léckerítések, amelyek az oromzattal anyagukban is visszaköszönnek.

Ezen a kerítésrészleten és épületen a terepre illesztés és az anyaghasználat harmóniája figyelhető meg.

Ezen az épületen az épület tömege és a rendezett környezet, harmonikus szín és anyaghasználat teszi szimpatikussá az épületet.

Az alábbi épület szimmetrikussága, tömegarány, a régi időket felidéző homlokzati elemei. Az épület homlokzatán megjelenik a történelmi településrészen előforduló jellegzetes falazott vagy deszkázott, időnként kereszt alakú nyílással díszített oromfal dísze.

Napjainkban épült ház hagyományos formavilággal, hagyományos anyag-használattal (sárfal).

Jó példák arra, hogy hogyan lehet hagyományokhoz ragaszkodva, a hagyományos népi építészet tömeg-formálását, arányait, anyag-használatát megőrizve a mai kor igényeinek megfelelő, a mai ember igényeit kielégítő épületet létrehozni.

Hogyan lehet a mai ember kényelmét szolgáló technikai eszközöket, berendezéseket, a napi igényeket szolgáló helyiségkapcsolatokat ebbe a formába integrálni.

Kockaházak újragondolva: a "kádárkocka" nem túl izgalmas tömegét milyen módon (is) lehet átformálni (nem beszélve a helyiségek átstrukturálásáról.... ami már nem városképi kérdés)

7. JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA:

sajátos építményfajták, reklámhordozók, egyéb műszaki berendezések (fotókkal bemutatva)

Az utcaképhez a hirdetőtáblák, reklámfelületek, cégérek is ugyanúgy hozzátartoznak, mint az épületek vagy a növényzet. De hogyan hirdessük portékánkat, szolgáltatásunkat úgy, hogy az ne legyen meghökkentő? Hiszen elsősorban a figyelemfelkeltés a célunk, és nem a járókelők rosszallásának kiváltása. A hirdetés lényege a tájékoztatás, amelyet utcaképbe illően is megtehetünk. Ha lehetőségünk van egy szebb utcakép, településkép megteremtésére, miért ne élnénk a lehetőséggel?

Cégér, cégtábla elhelyezésekor elengedhetetlen, hogy az alkalmazkodjon az épület jellemzőihez, anyaghasználatához.

Milyen a jó cégér, cégtábla?

- nem uralkodnak a homlokzaton (harmónia)
- tiszta, jól olvasható betűtípus, arányos betűnagyság, jó színválasztás
- igényes kivitel

8. IMPRESSZIUM

Forrás:

Lechner Nonprofit Kft sablonok (Lechner Nonprofit Kft szerzői jog jogosultjaként)
39/2015. (III. 11.) Korm. rendelet alapján készült Kulturális Örökségvédelmi Hatástanulmány

A TAK összeállításában közreműködtek:

Gyenes Kálmán települési főépítész
Makkai Krisztina településtervező
Burányi Endre táj és kertépítész, településtervező
dr. Tóth Krisztina jegyző
Novákné Dutkai Szilvia településrendezési ügyintéző

SÜLYSÁP VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
www.sulysap.hu
jegyzo@sulysap.hu
polgarmester@sulysap.hu
2241 Sülysáp, Szent István tér 1.
Tel: 06 29 435-001
Polgármester: Horinka László